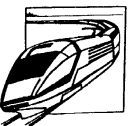

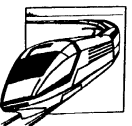
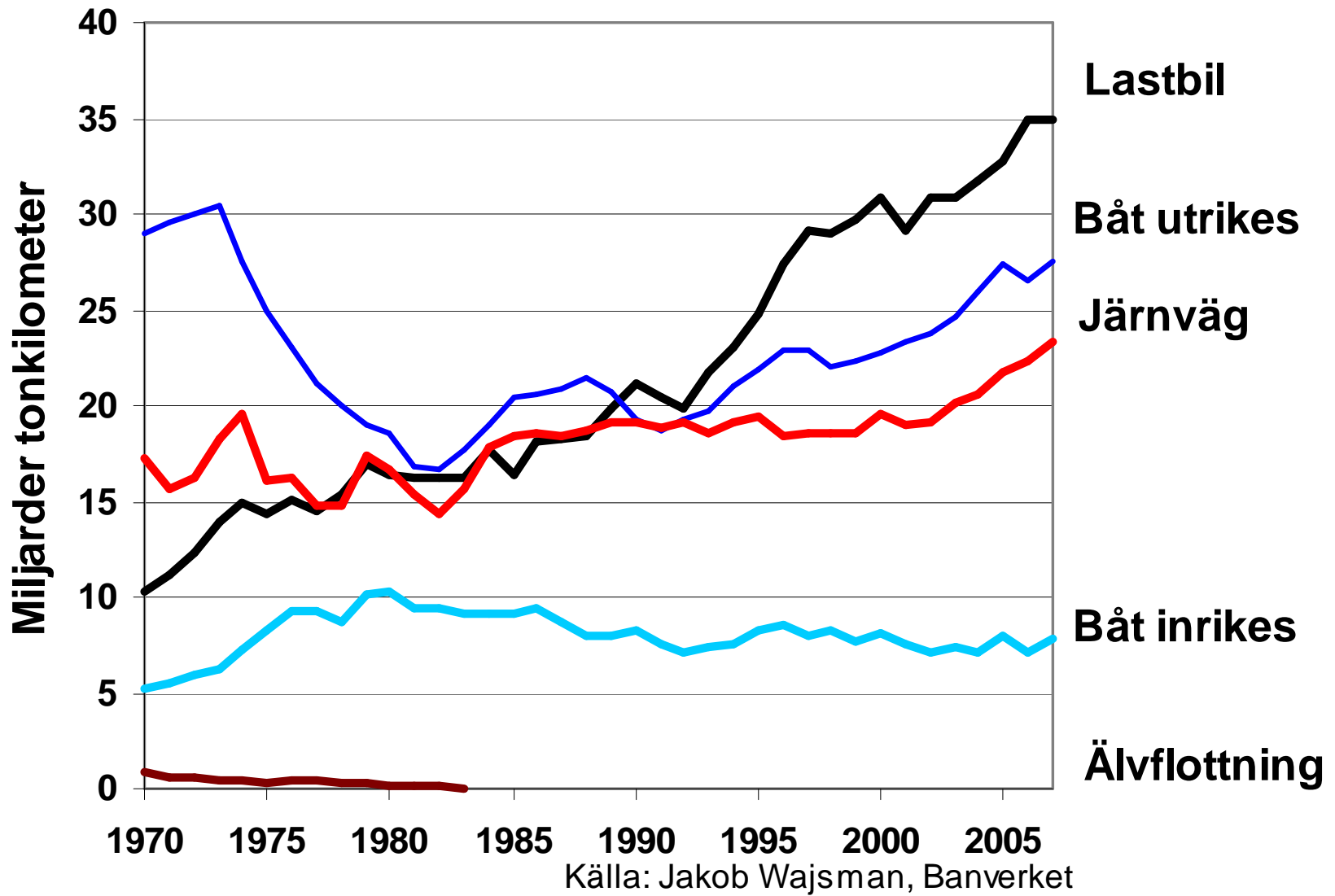
Järnvägsgruppen

Kapacitet på fyrspar och parallella dubbelspar

Bo-Lennart Nelldal
Adj. professor
Järnvägsgruppen KTH
2008-10-29

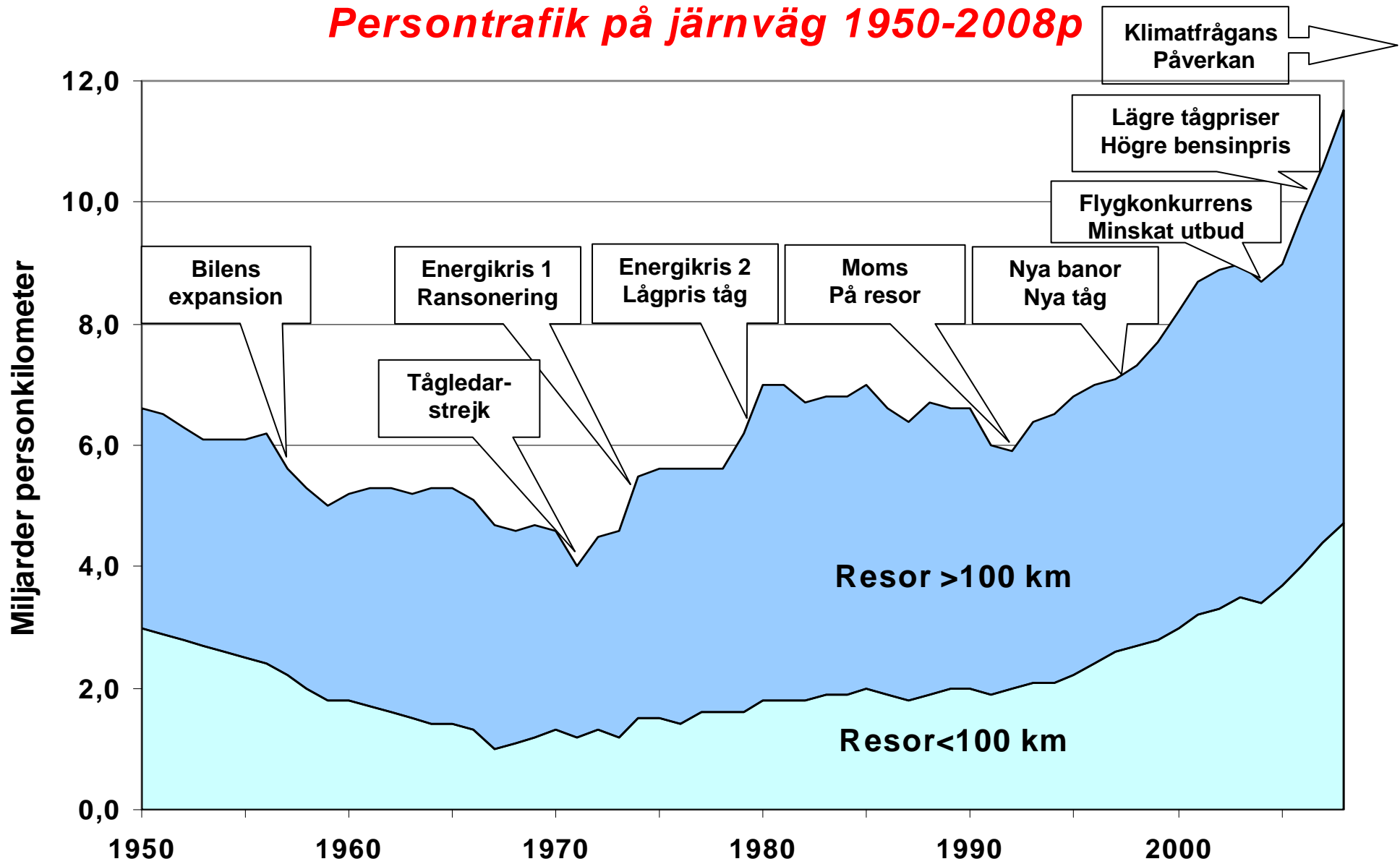

Långväga gods per transportmedel

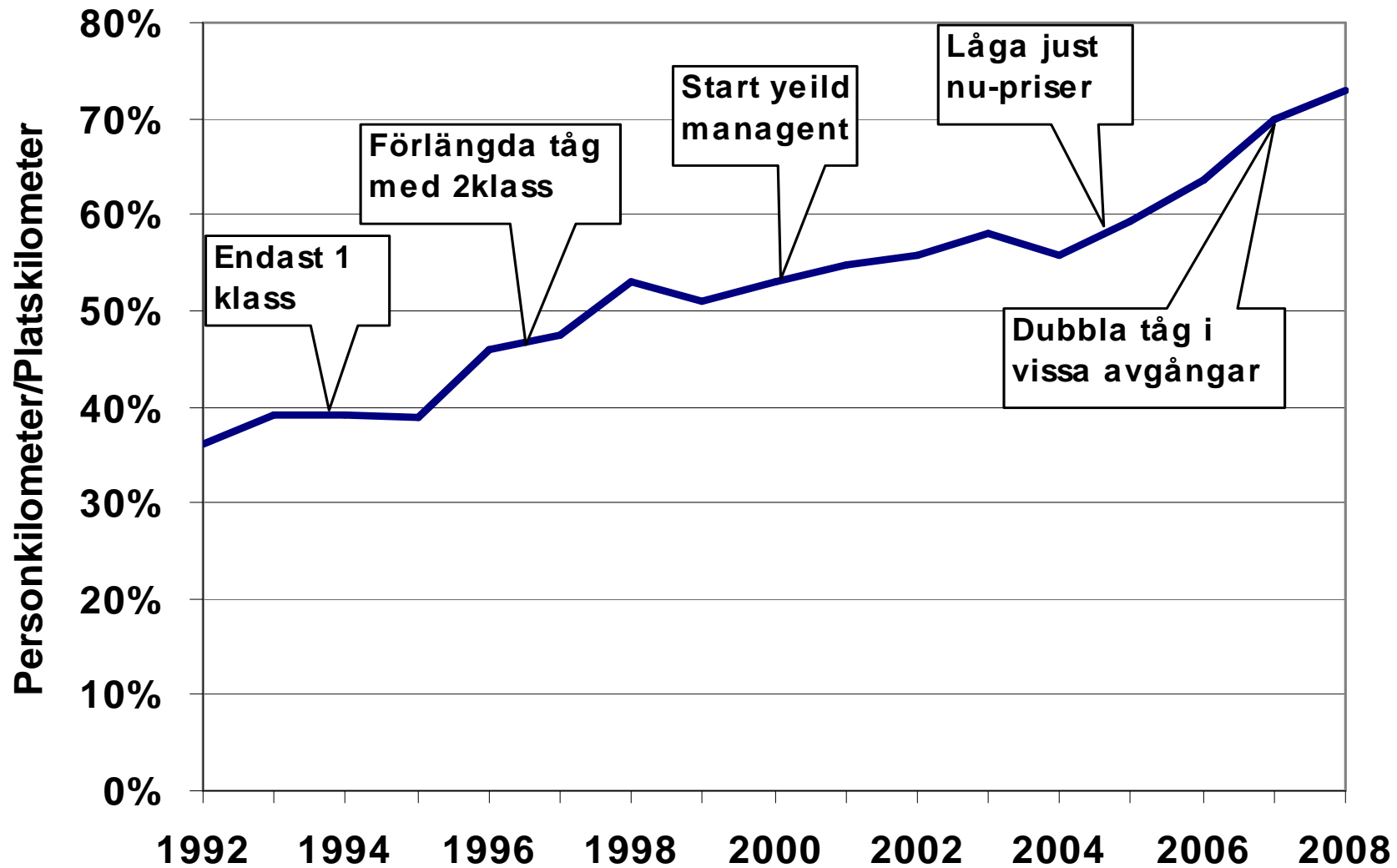

Persontrafik på järnväg 1950-2008p

X2000-beläggingsgrad 1991-2008p

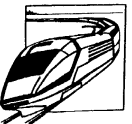

Järnvägsgruppen

Varför höghastighetståg nu?

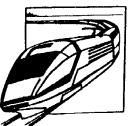
- **Korta restider**
- **Tågtrafiken har ökat mycket**
- **Kapacitetsproblemen stora**
- **Klimatfrågan allvarlig**

När är höghastighetsbanor intressanta i Sverige?

- När det finns en stor ändpunktsmarknad med flygkonkurrens och
- Stora marknader mellan större städer längs banan samt
- En omfattande godstågstrafik så att det finns behov av att separera person- och godstrafik

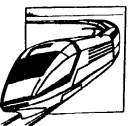
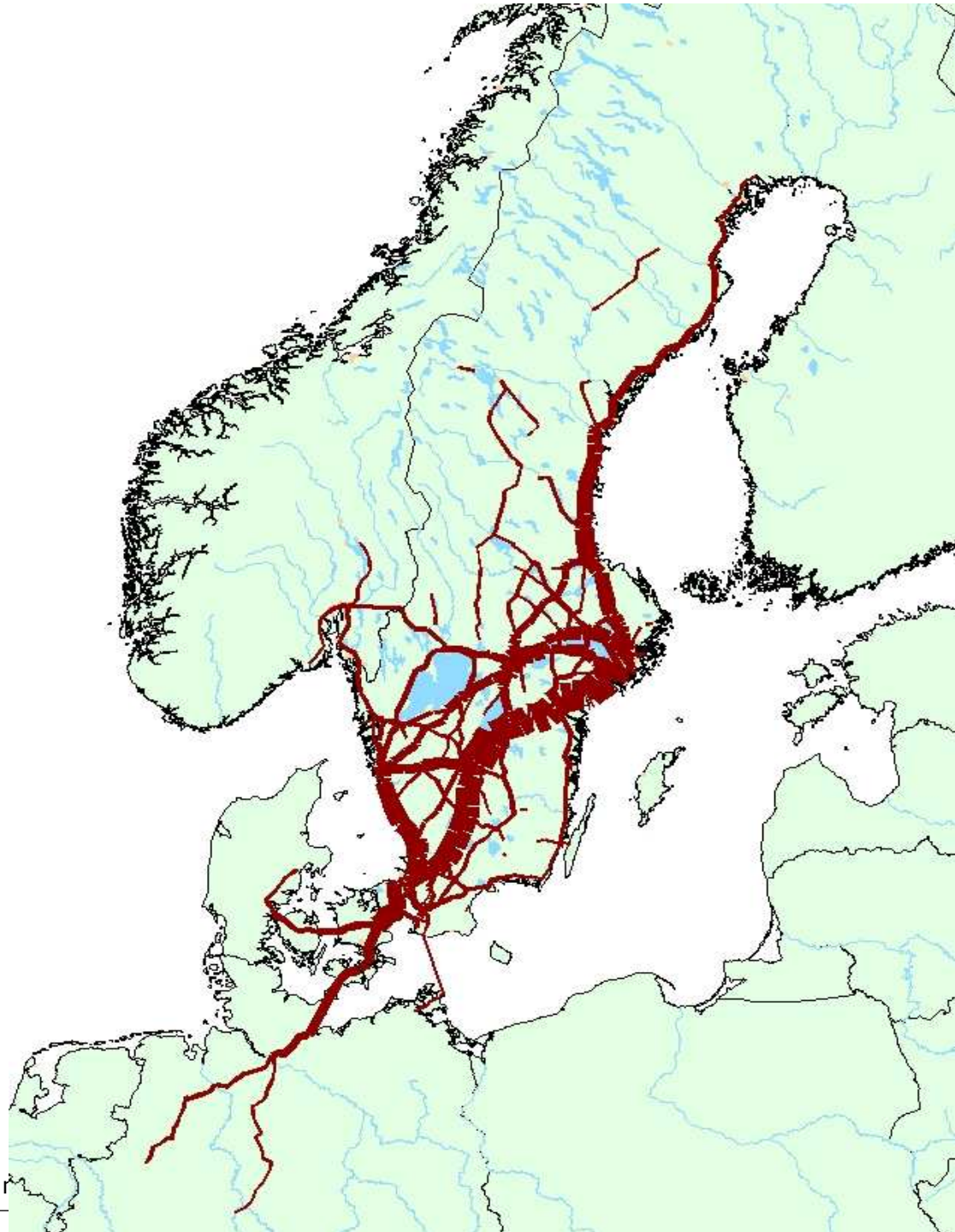

Järnvägsgruppen

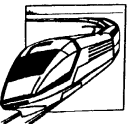
Långväga resor

Med alla
färdmedel
utlagda på
vägnätet

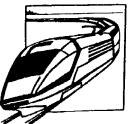
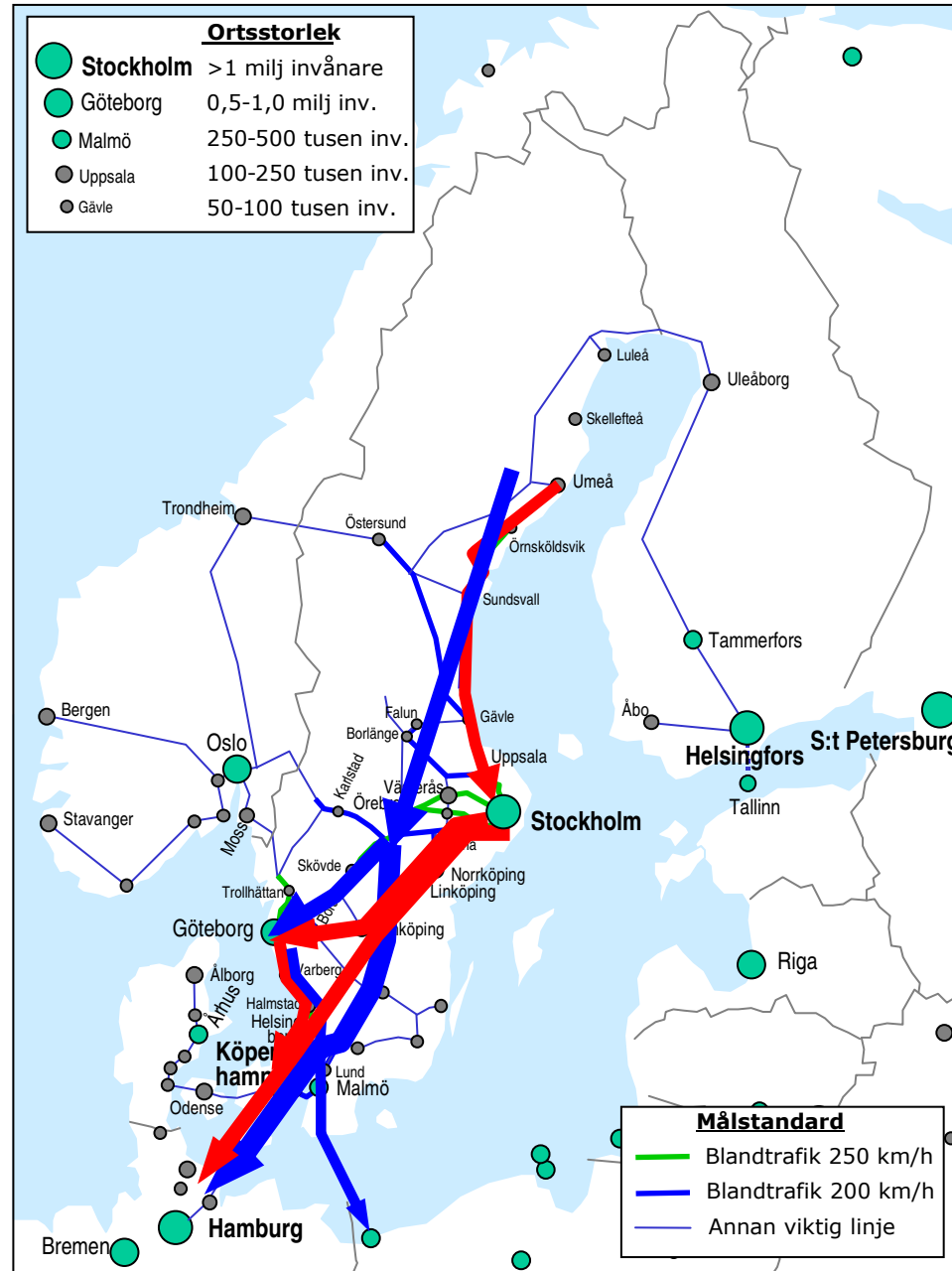
Godsflöden i Sverige

blå=lastbil
röd=järnväg
lila=sjöfart

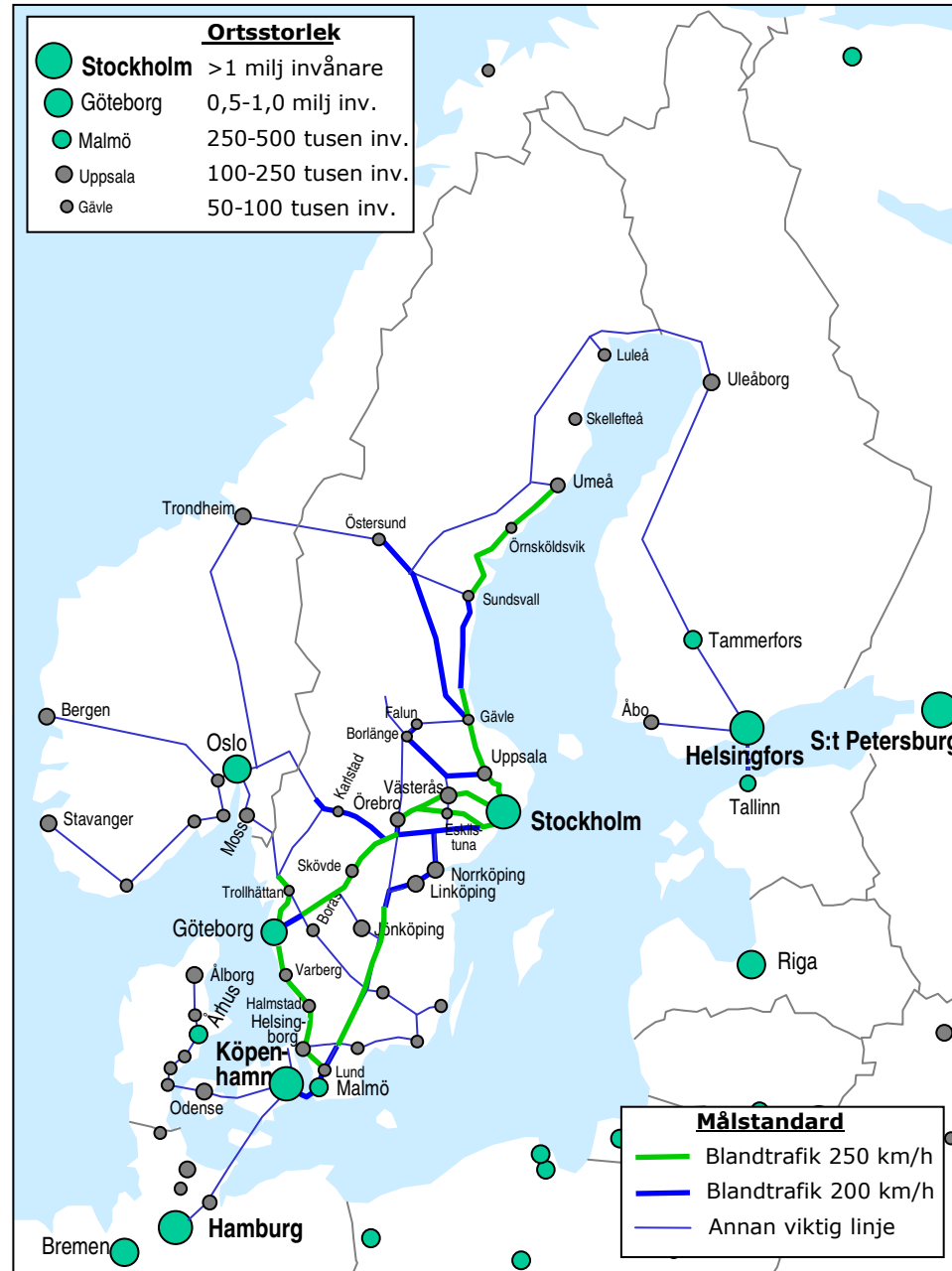

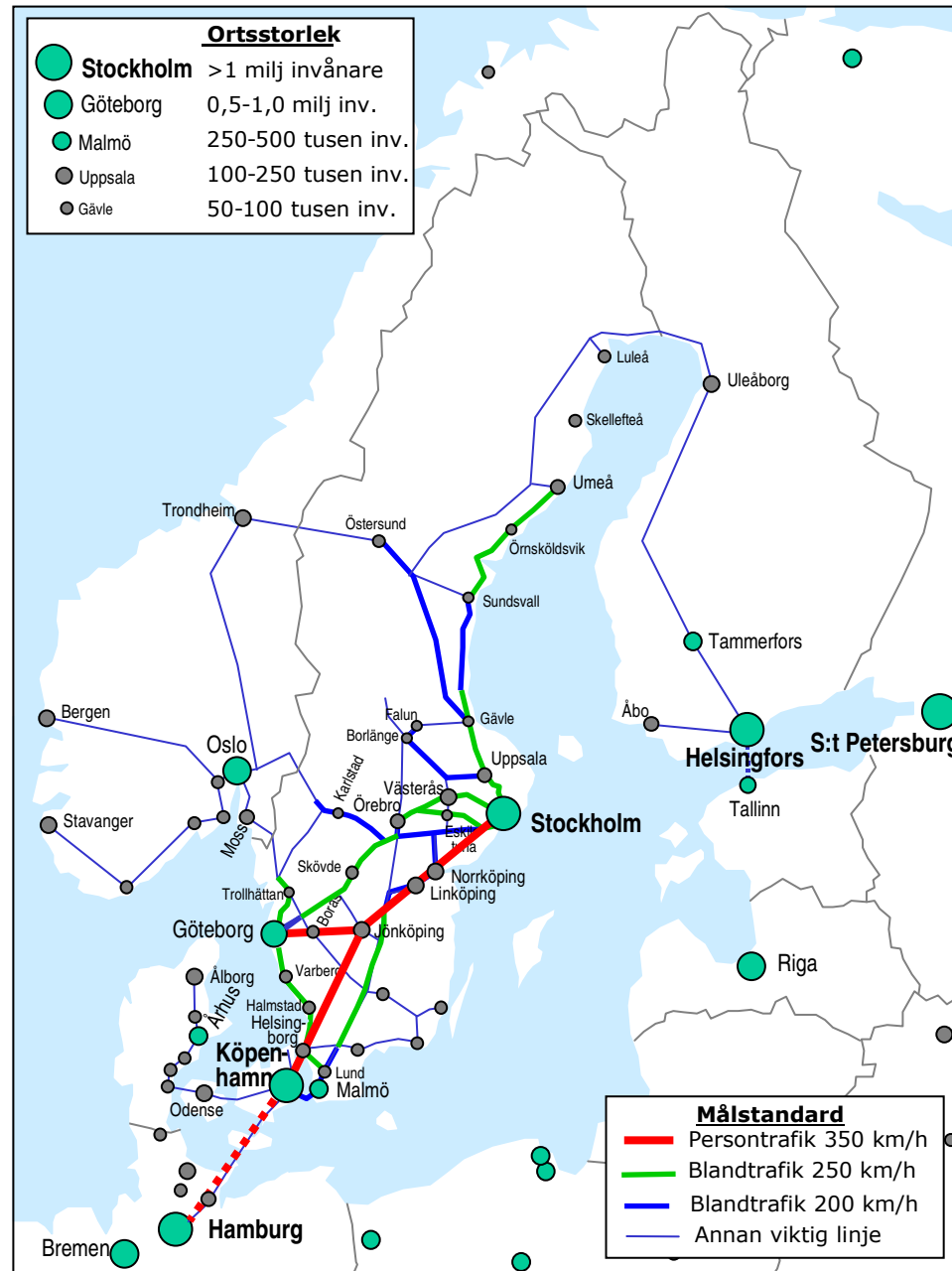
Stora
godstrafikflöden
 +
Stora
persontrafikflöden
 =
Separering av trafik
nödvändig

Bannät för 200-250 km/h för tåg med korglutning

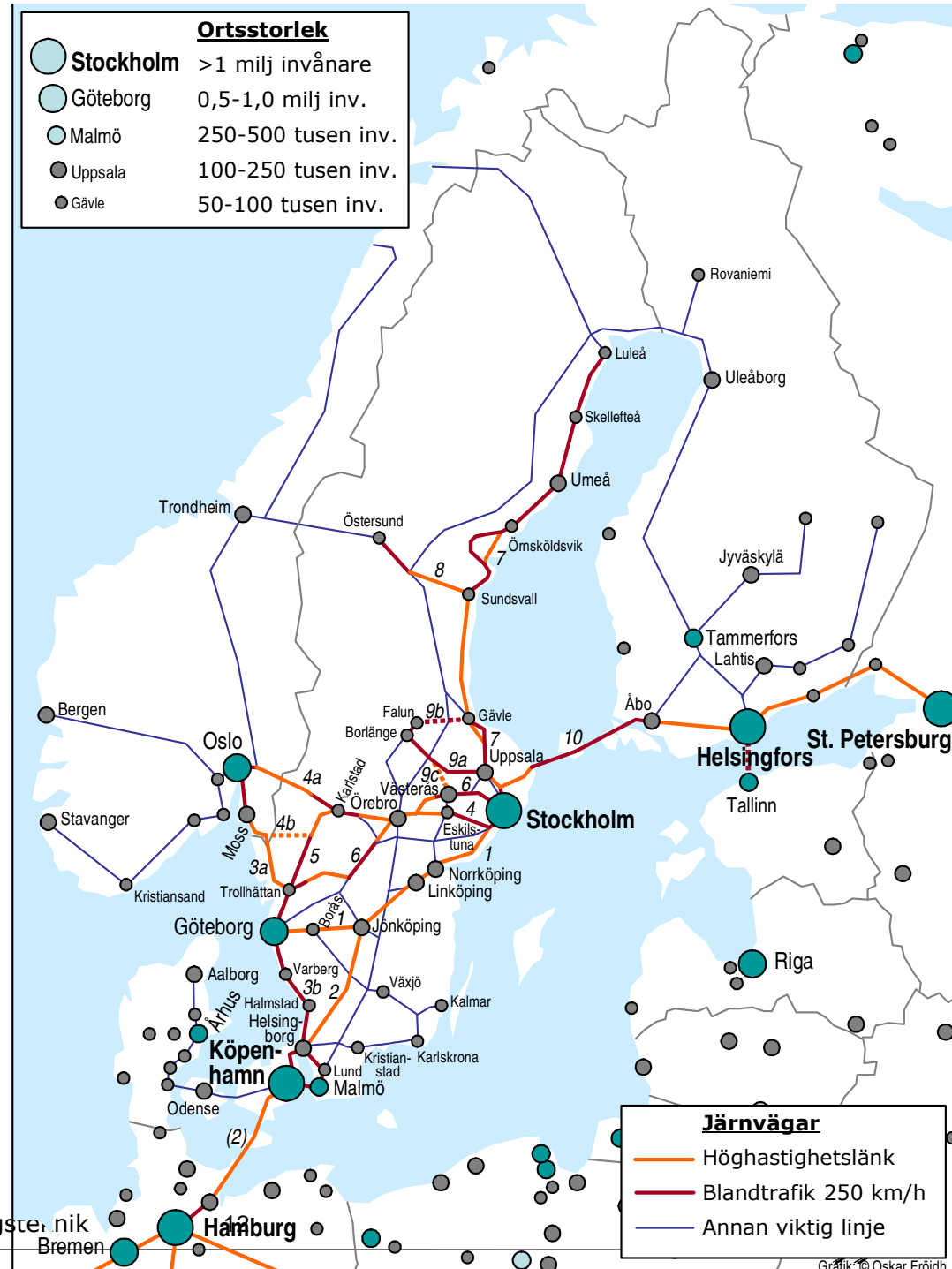
Höghastighetsnät Götalands- och Europabanan för 300-350 km/h

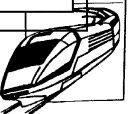
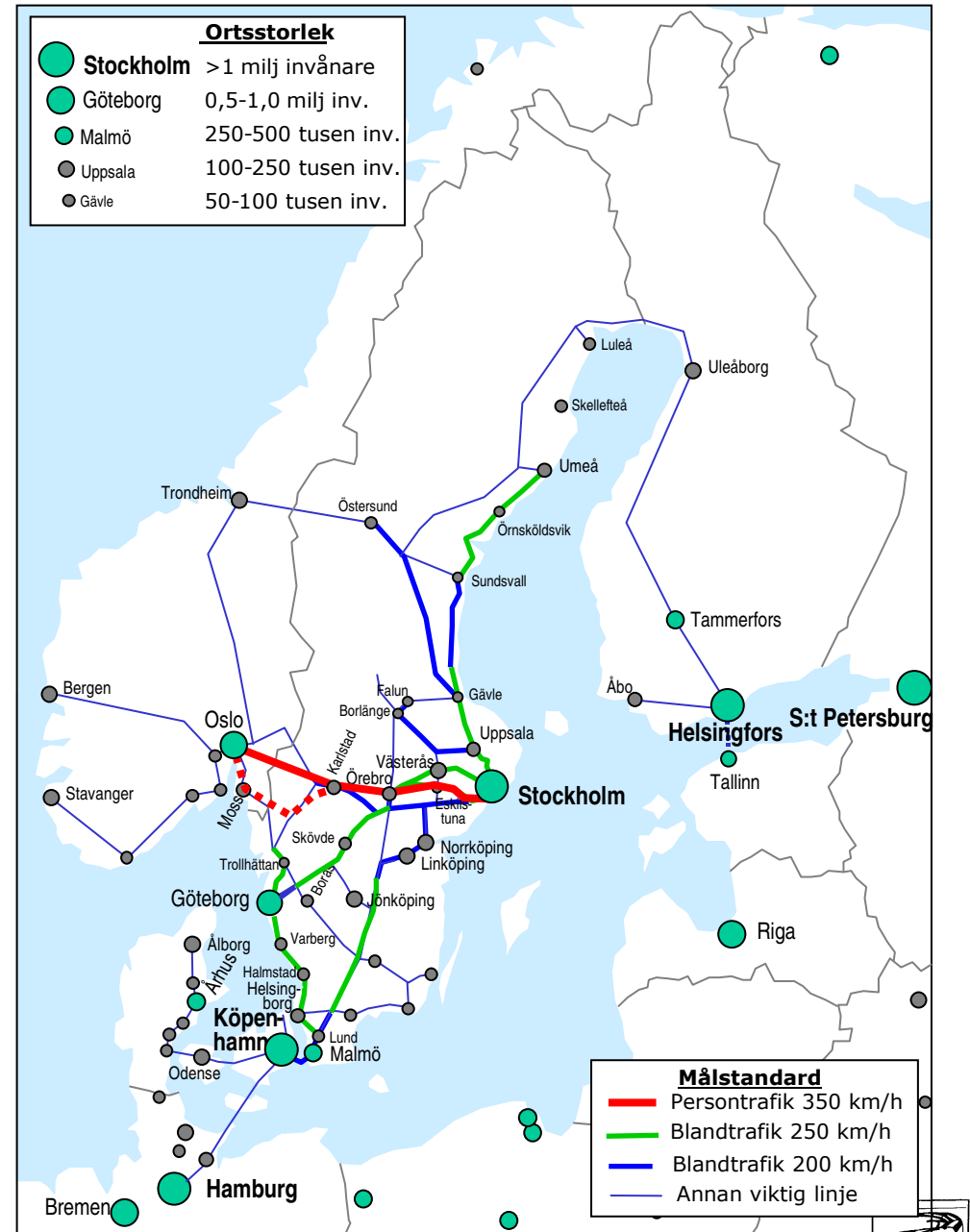
Järnvägsgruppen

Analyserat höghastighetsnät i Sverige med anslutande länkar i Norden

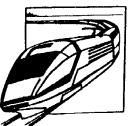
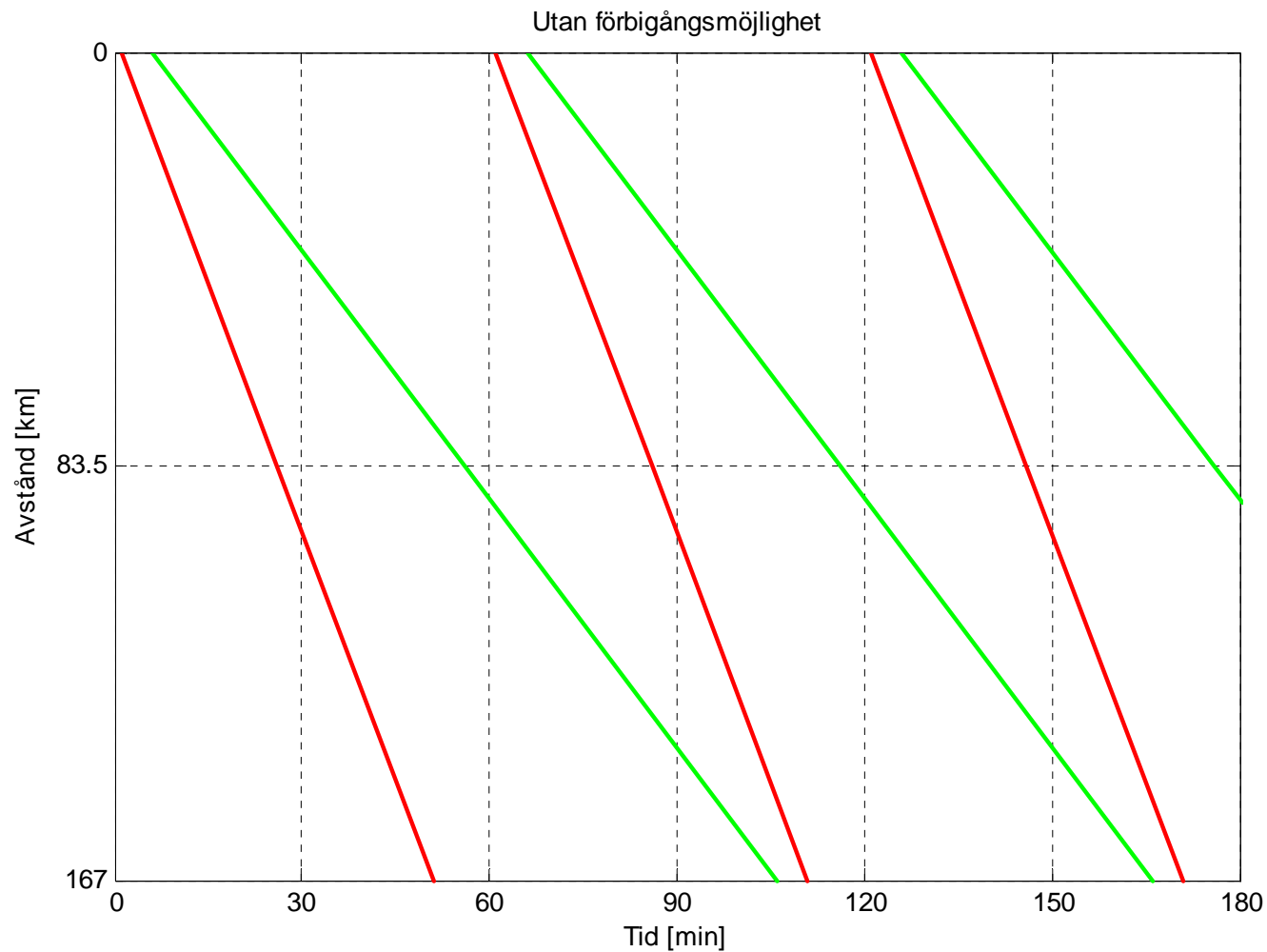

Stockholm-Karlstad-Oslo

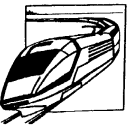
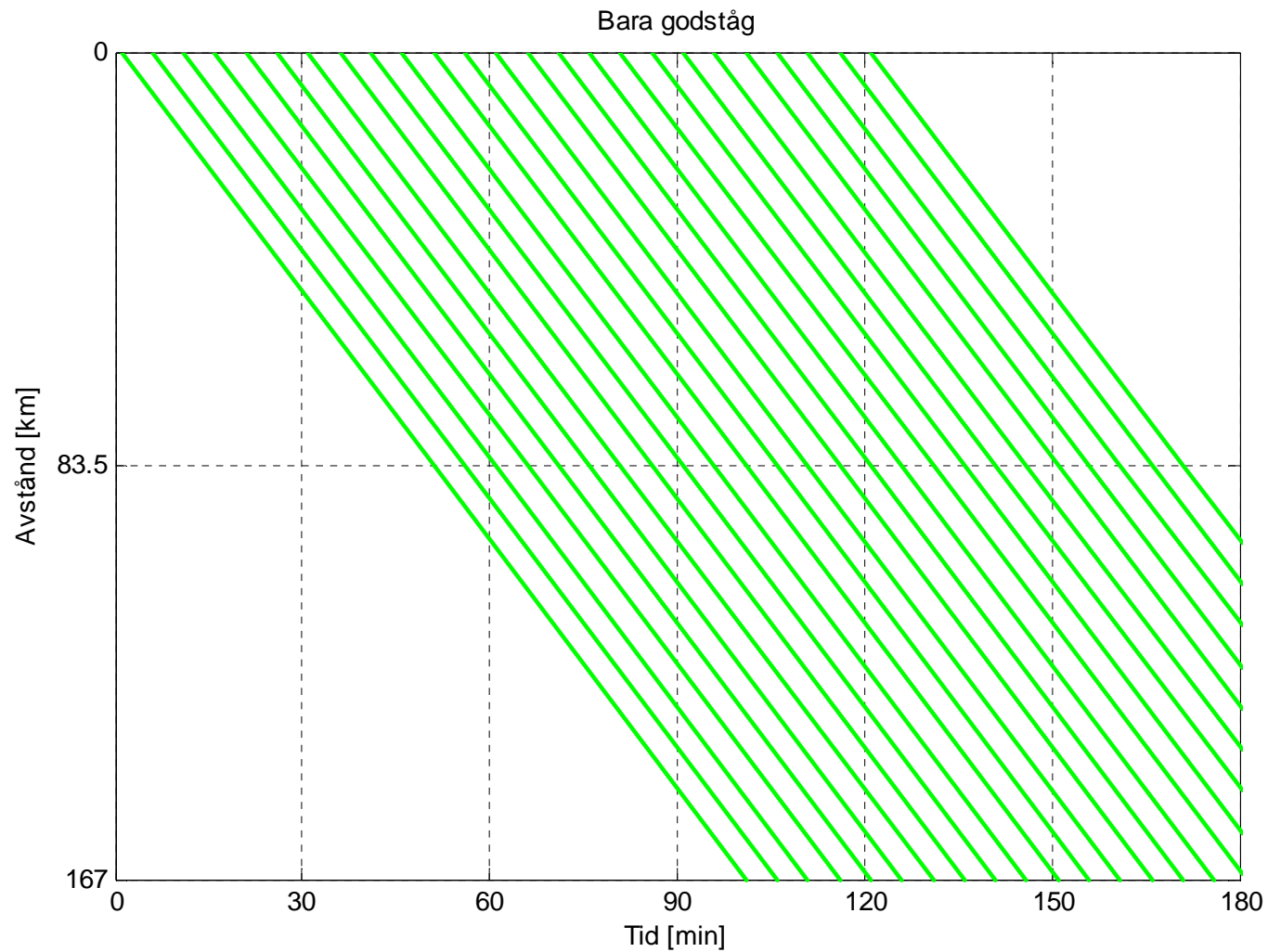
Kortaste restid med snabbtåg och få uppehåll i dag	Restid				Största hastighet km/h			
	250	300	350	400	250	300	350	400
Stockholm-Karlstad-Oslo								
<i>Via Örebro-Karlskoga</i>								
Stockholm-Karlstad	2:12	1:46	1:42	1:39	1:36			
<i>Via Arvika-Lilleström</i>								
Stockholm-Oslo	4:40	2:41	2:34	2:28	2:24			
<i>Via Åmål-Halden</i>								
Stockholm-Oslo		3:13	3:03	2:55	2:50			

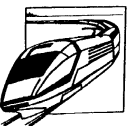
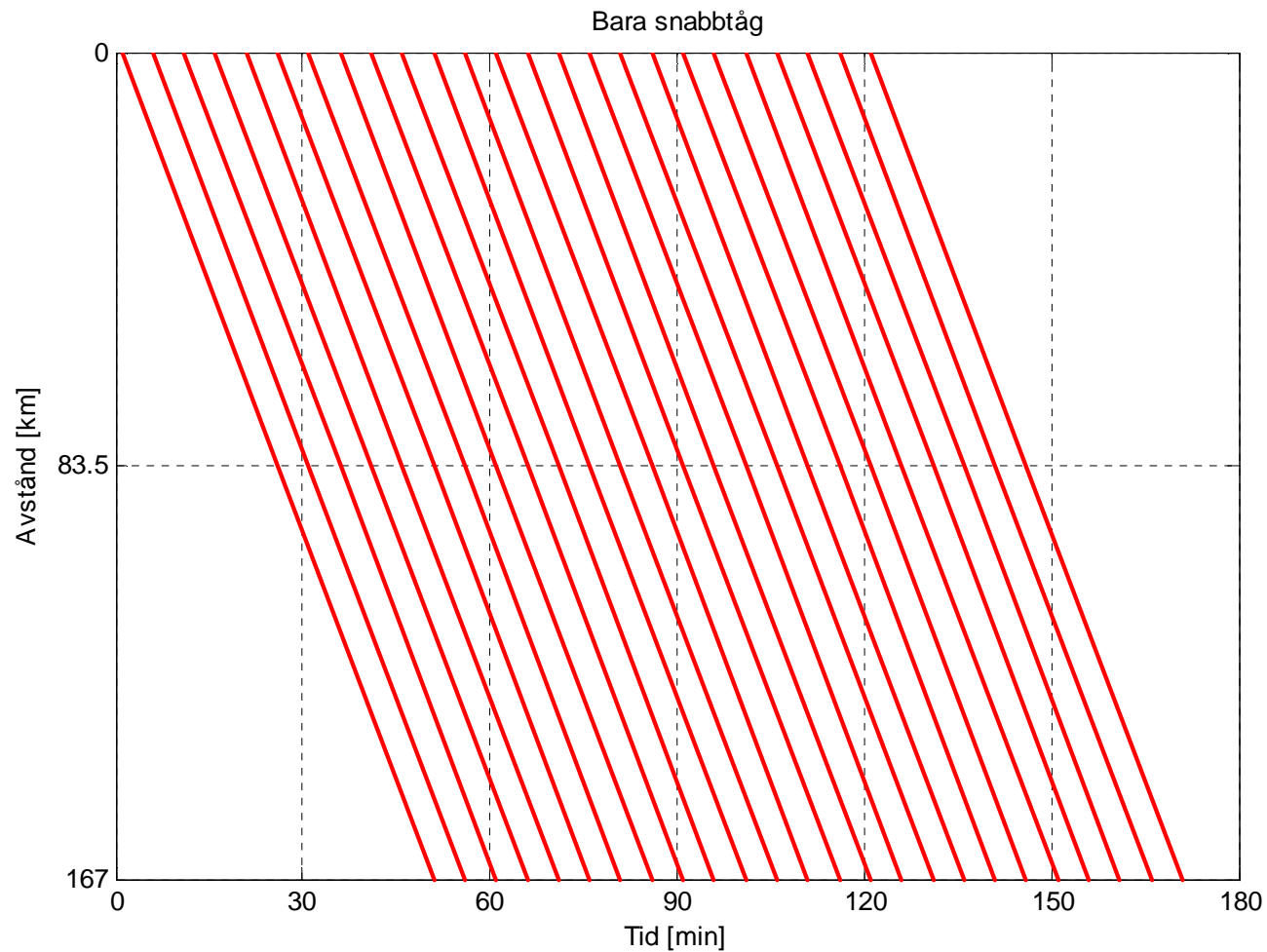
Kapacitetsutnyttjande med blandad trafik snabbtåg och godståg

Kapacitetsutnyttjande med enbart godstrafik

Kapacitetsutnyttjande med enbart snabbtåg

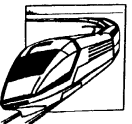
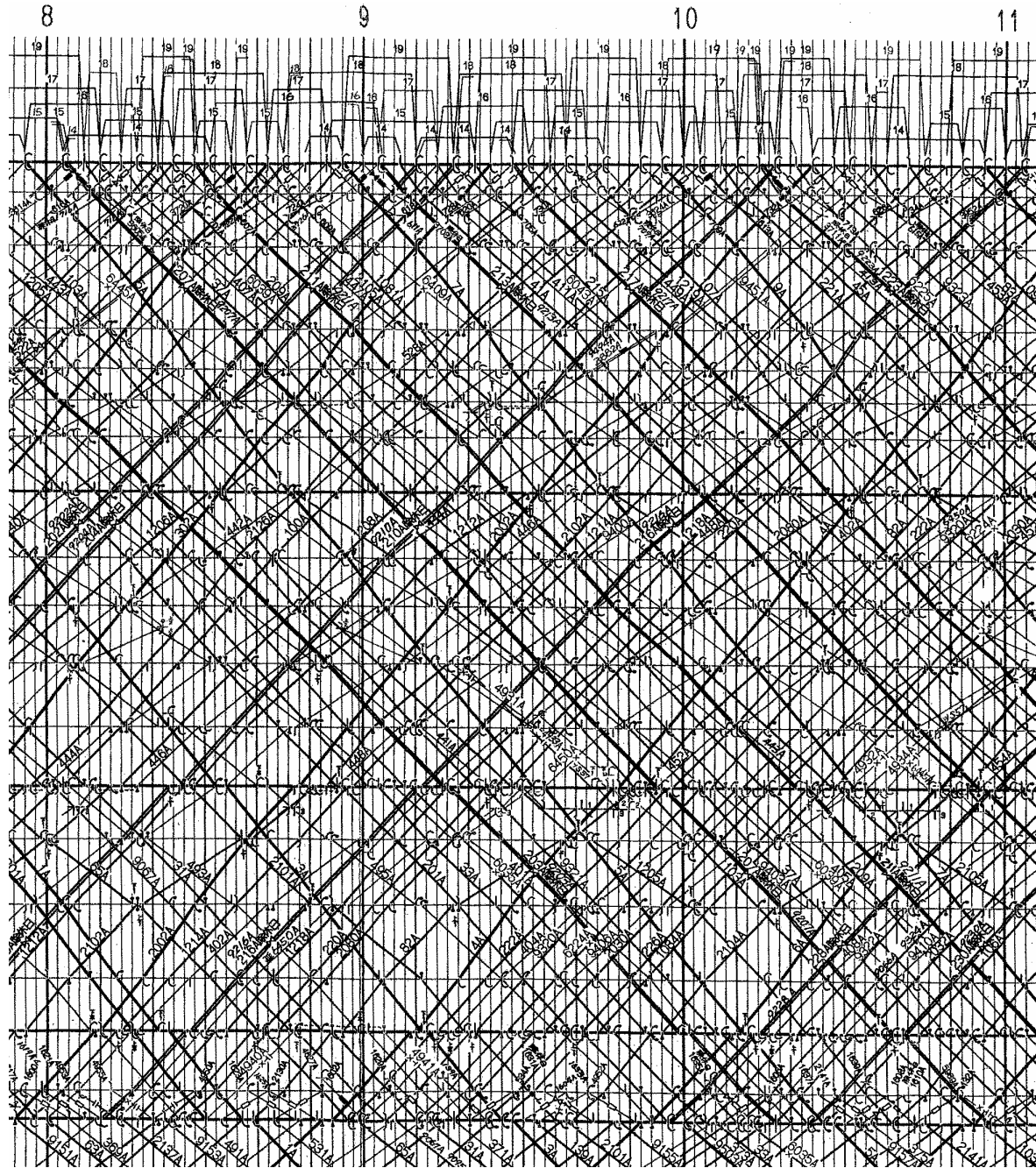

Järnväggruppen

Grafisk tidtabell Tokyo- Osaka

Höghastighetståg har hög punktlighet - eftersom de går på egna banor

Annual Average Delay

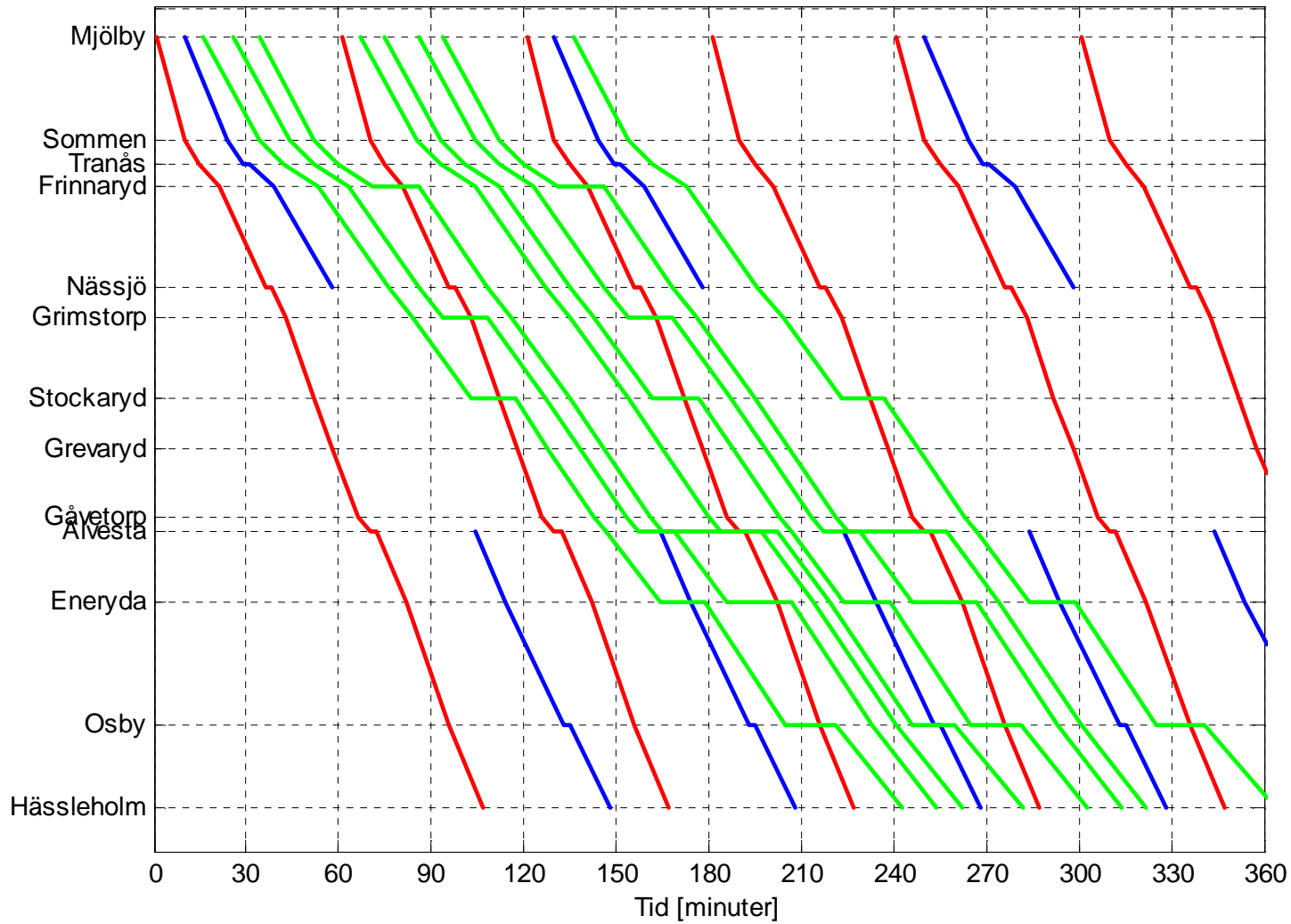
Höghastighetståget Shinkansen mellan Tokyo och Osaka

- **11 tåg per timme och riktning och många förbigångar**
- **Medelförsening på endast 42 sekunder 2005**
- **Inklusive tyfoner och snöstormar!**

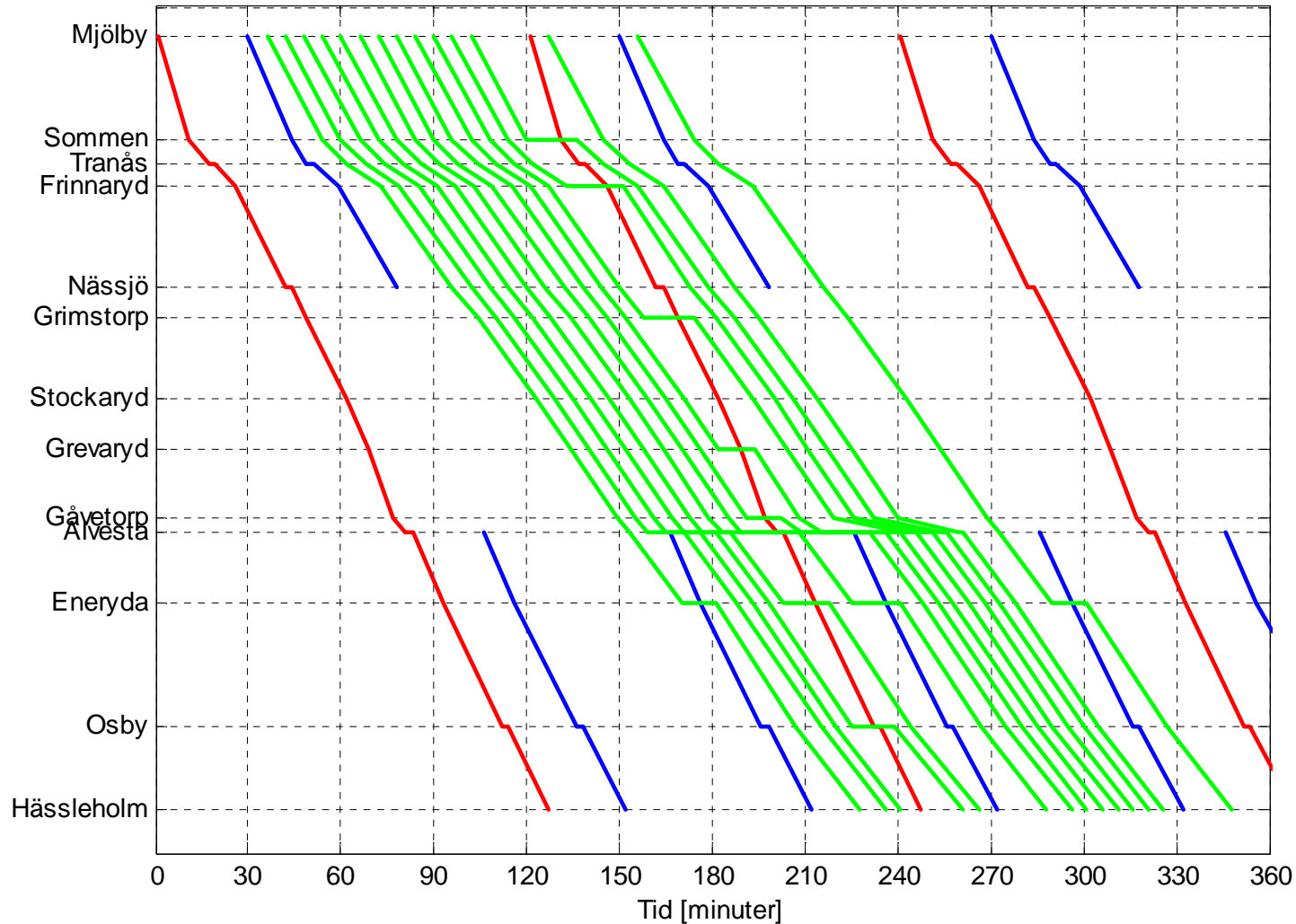
Kapacitetsutnyttjande på södra stambanan med dagens trafik

2008

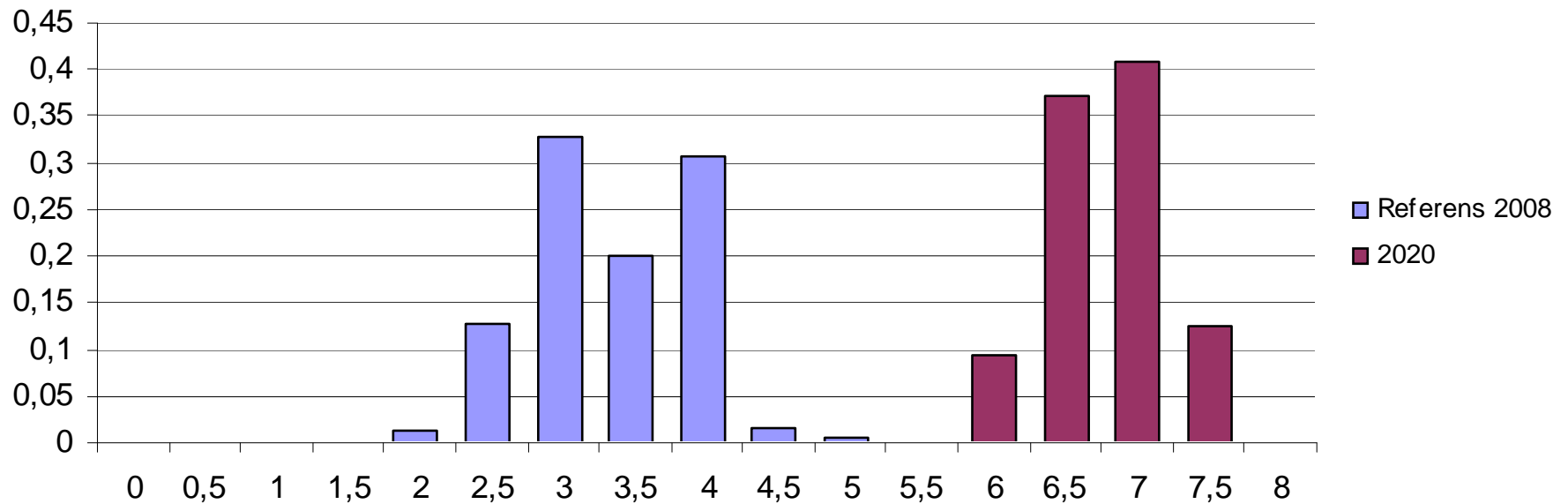
Kapacitetsutnyttjande på södra stambanan med Europakorridoren

2020

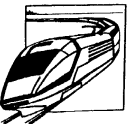
Fördelning av tidtabellsalternativ 2008 och 2020

Mjölby - Hässleholm
Antal godståg per timme

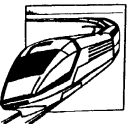
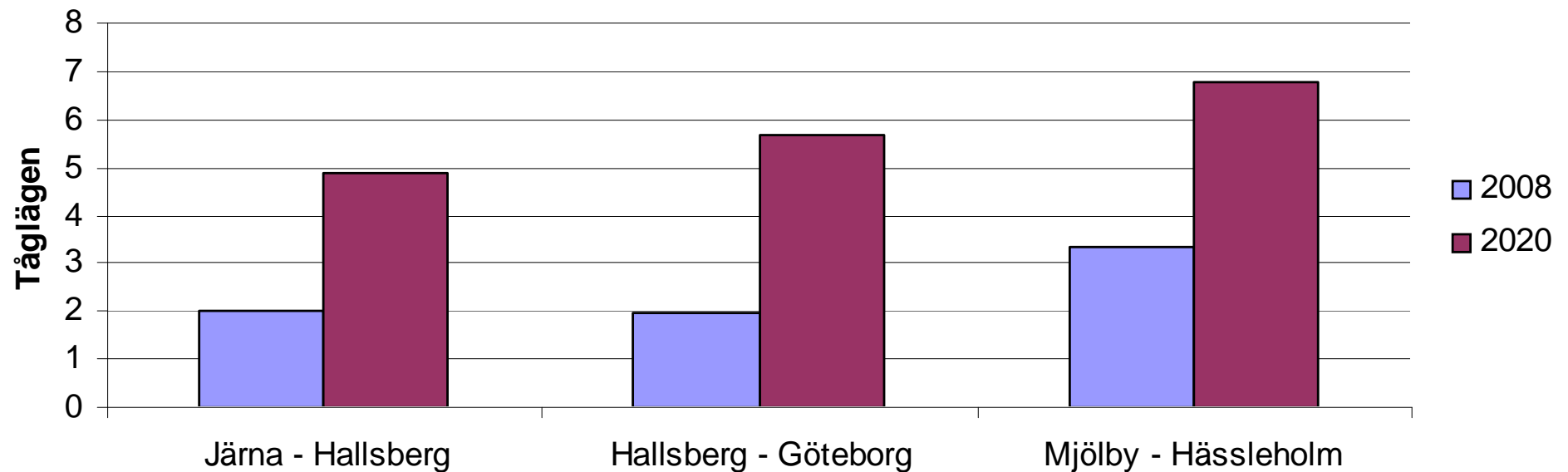
2008: 2720
tidtabellsvarianter

2020: 4700
tidtabellsvarianter

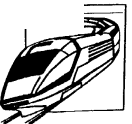
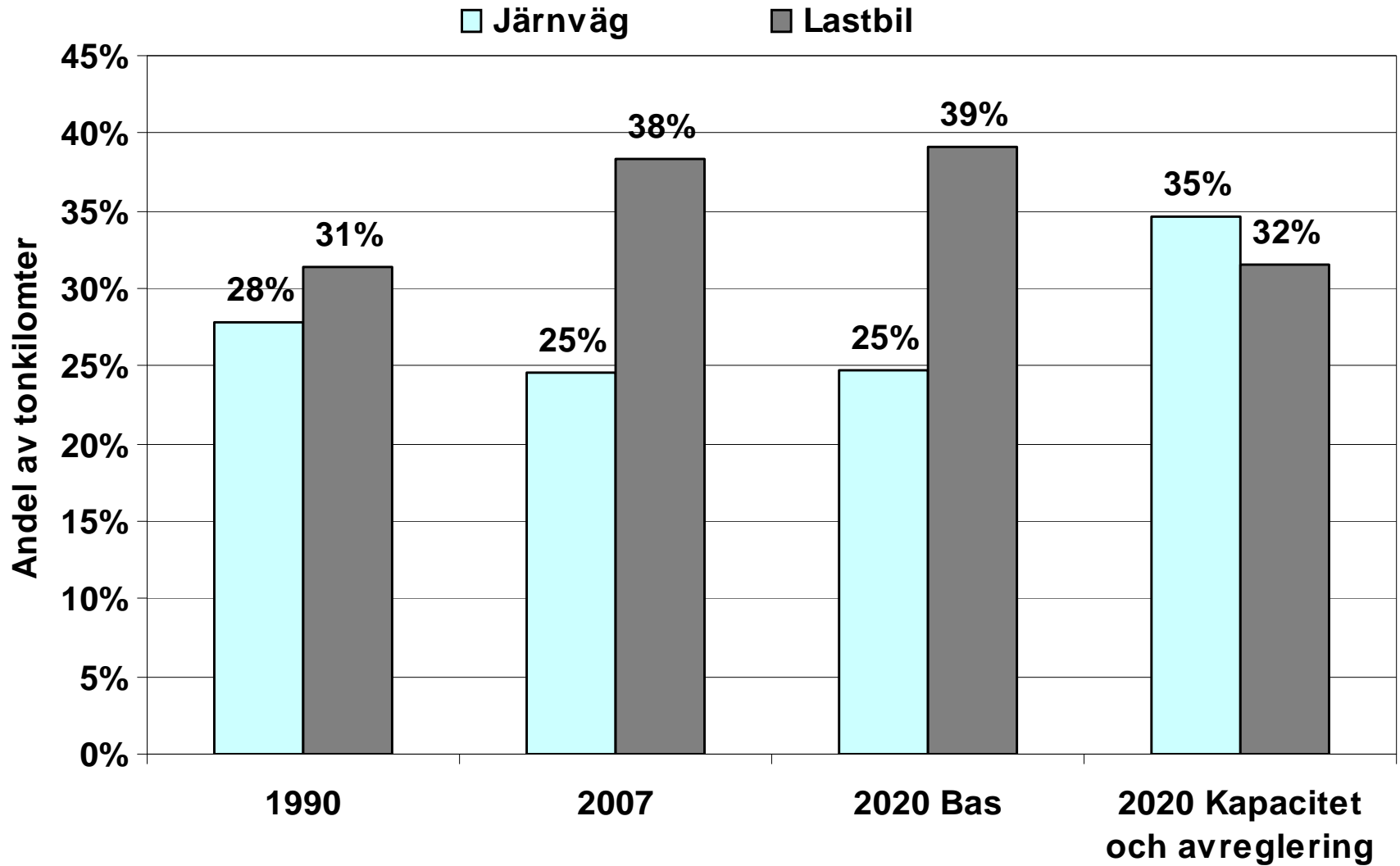

Antalet godstågslägen dagtid blir 2-3 gånger fler med höghastighetsbanor

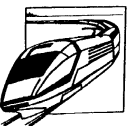
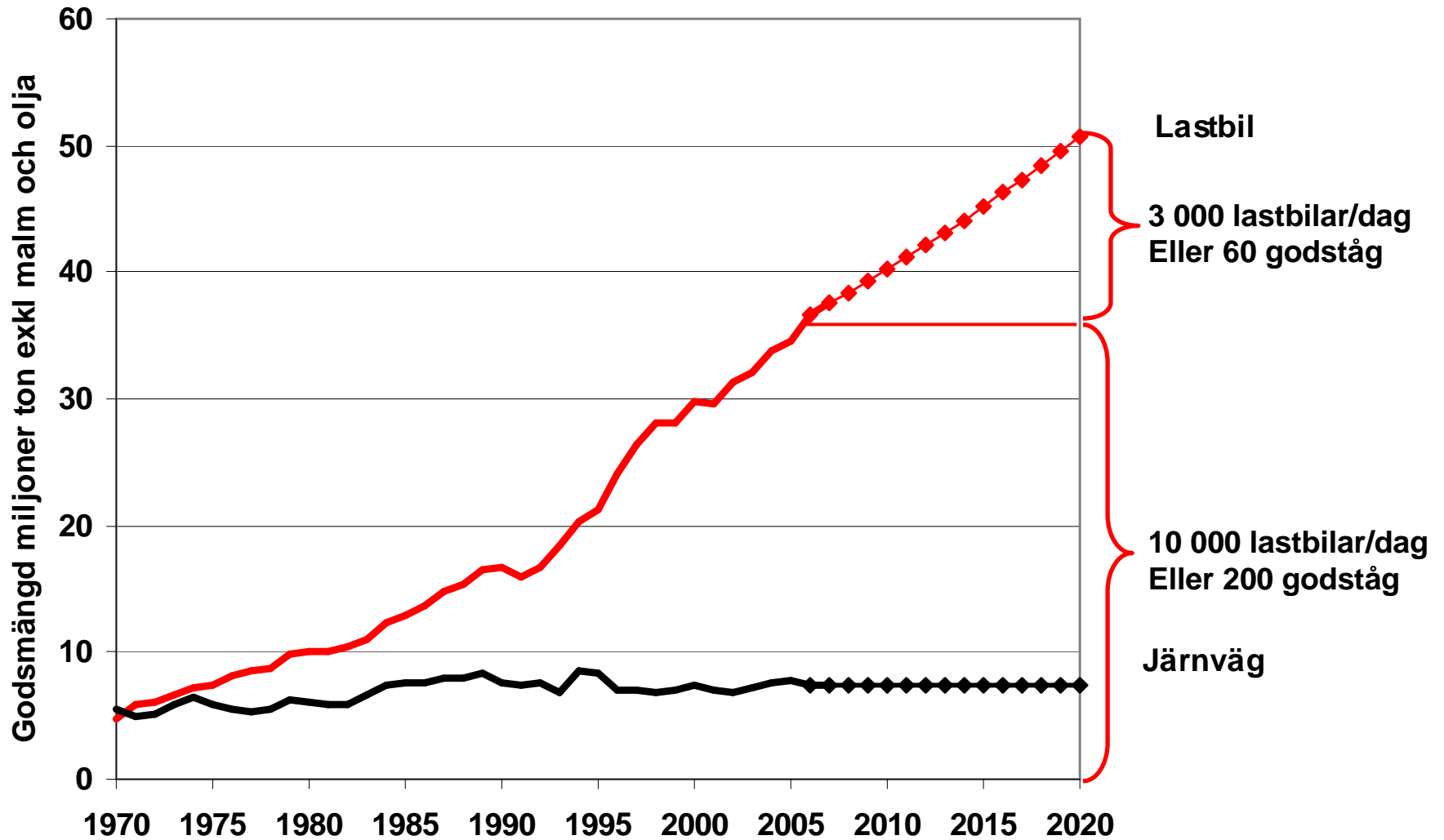
Antal godståg per timme (medel)

Järnvägens och lastbilens marknadsandel av långväga transportarbete 1900-2007-2020

Utrikestrafik till/från Sverige 1970-2006 prognos till 2020 med nuvarande trend

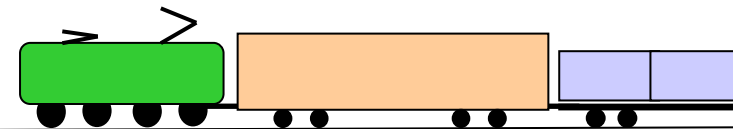
Utrikestransporter 2006

- Mot Danmark och den Västeuropeiska kontinenten

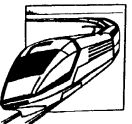
1 lastbil var 15:e sekund

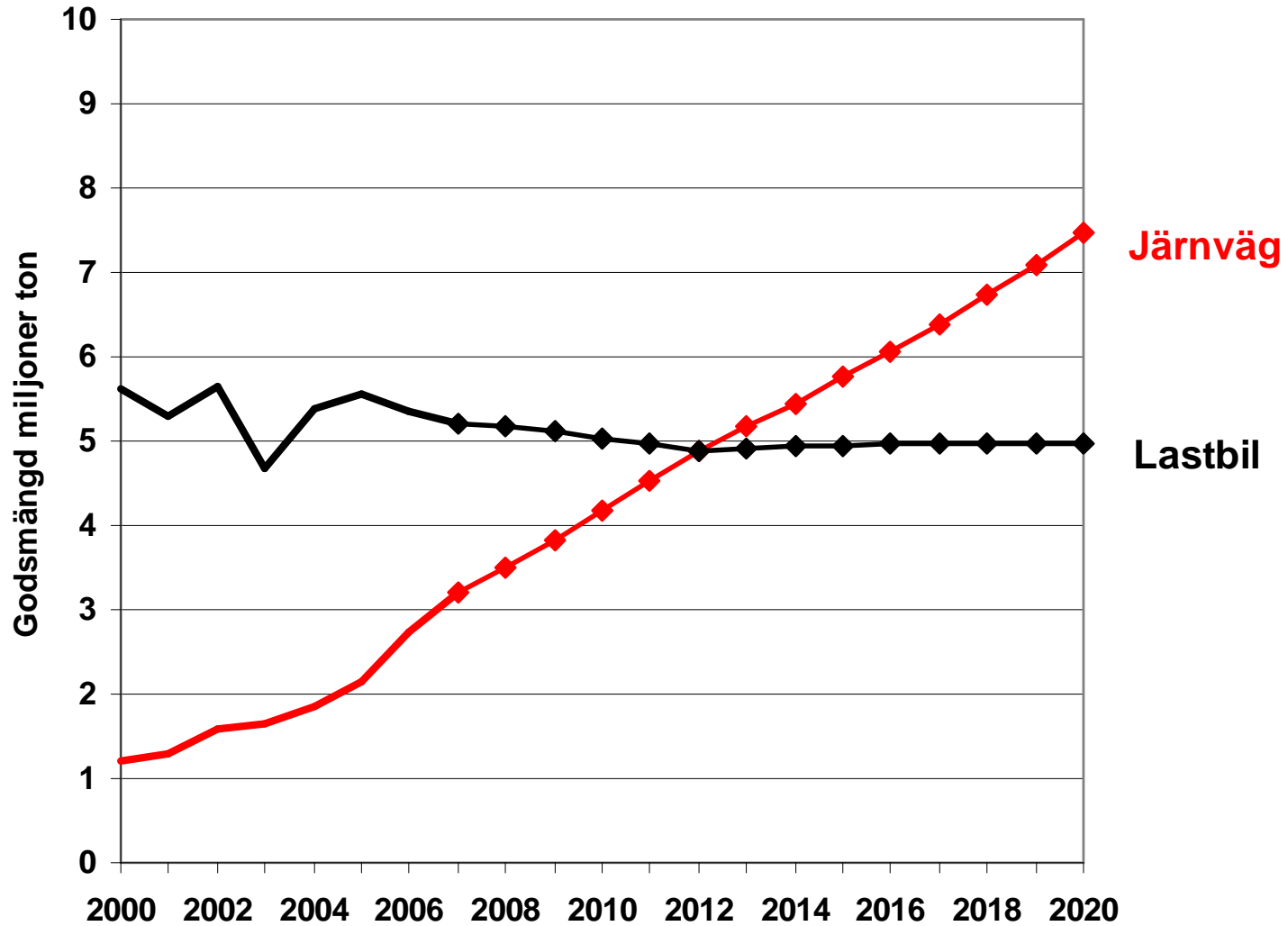
1 godståg var 40:e minut

Avser båda riktningarna
1 EU-lastbil medellast 15 ton
1 godståg medellast 600 ton
1 godståg=40 lastbilar

Kombitrafiken i Göteborgs hamn 2000-2007 prognos till 2020 med nuvarande trend

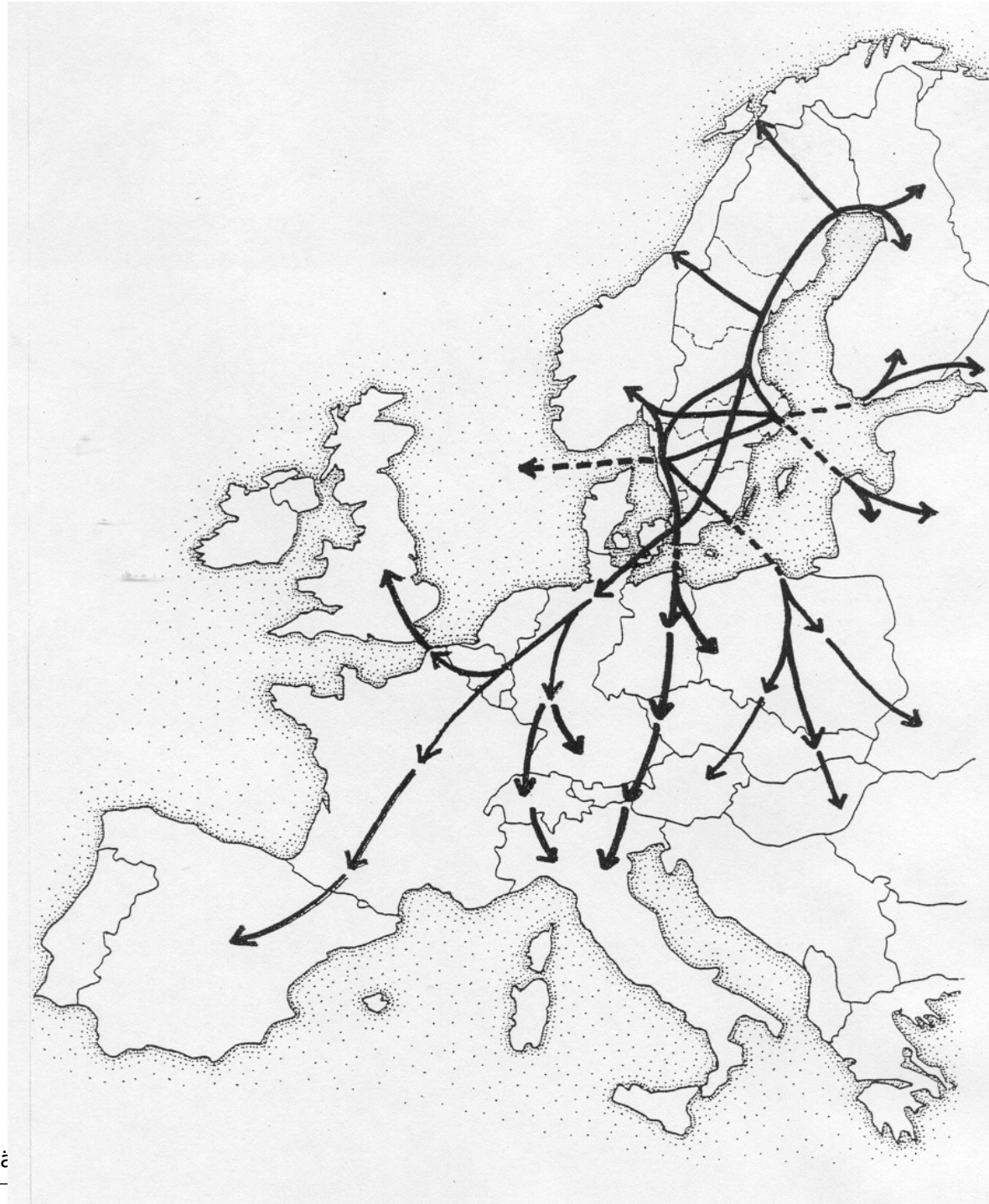
Utveckling av internationella tågtransporter

- Avregleringen har medfört ett trendbrott i Sverige – nya operatörer attraktivare och gamla effektivare
- Göteborgs hamn har etablerat kombiskyttlar till 22 terminaler och ökat järnvägens marknadsandel
- Hector Rail och Green Cargo har investerat i flersystemlok och börjat köra direkttåg till Tyskland
- I Tyskland har godstrafiken ökat med 50% på 7 år och järnvägens marknadsandel har ökat
- Beslut har fattats om att bygga en fast förbindelse över Fehmarn Bält ska vara klar 2018

Europa – framtida godskorridorer

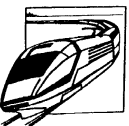
- Avreglerat
- Ingen byråkrati
- Låga banavgifter
- Långa tåg
- Interoperabelt
- Intermodalt

Förrarlöst tåg i Australien på Rio Tinto RR

- 2,4 km långt 240 vagnar med axellast 31 ton
- Lastar 25 000 ton väger 30 000 ton
- Motsvarar 1000 fullastade EU-lastbilar
- Provdrift sedan 2007 full drift 2012 på 130 mil

Prognos och verklighet

- Prognoser med prognosmodellerna Sampers och Samvips jämfört med verkligheten

